

רשות ניירות ערך

החל מחודש ינואר 2012, הפרוטוקולים נערכים בדרך של תמצות עיקרי הדיון. הפרוטוקולים המפורסמים לציבור אינם כוללים נושאים שנקבע כי אינם מתאימים לפרסום, כגון דיונים בעניינים העלולים לפגוע בפרטיות של אדם או חברה, עניינים מנהלתיים, סקירות ועדכונים בנושאים שונים, וכדומה.

פרוטוקול מישיבת רשות מספר 1-2017 שהתקיימה ביום א' 26.2.2017 בשעה 16:30 במשרדי הרשות בירושלים

חברי המליאה:	שמואל האוזר, פנינה גיא, ניצן שילון, מיקי קהן, ברוך לוברט, תמים סעד, האני חאג' יחיא, אלון בכר.
--------------	---

עובדי רשות:	אופיר איל, שרה קנדלר, צפנת מזר, אביטל קרופניק, עודד שפיר, דורית גילת, גיתית גור-גרשגורן, מוטי ימין, עדי הוברמן-מזוז, אמיר טבנקין, מרב אורן, חוה בינשטוק, רועי רנץ.
-------------	--

על סדר היום

1. תיקון צו איסור הלבנת הון זירות סוחר לפני פרסום להערות ציבור.
2. מימון הלוואות המונים P2P.

הדיון

1. תיקון צו איסור הלבנת הון זירות סוחר לפני פרסום להערות ציבור.

רקע: מובאת לעדכון המליאה לפני פרסום להערות ציבור, הצעה לתיקון צו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של זירת סוחר לחשבונו העצמי למניעת הלבנת הון ומימון טרור), התשע"ו-2015 (להלן: "צו זירות סוחר"). מדובר בהצעה שהיא דומה במהותה להצעה שאושרה במליאת הרשות לפני שנה, לתיקון צו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של מנהל תיקים למניעת הלבנת הון ומימון טרור), התשע"א – 2010 (להלן: "צו מנהלי תיקים") וצו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול

רישומים של חברי בורסה למניעת הלבנת הון ומימון טרור), התשע"א – 2010 (להלן: "צו חברי בורסה", ושני הצווים יחד: "הצווים").
הצעת התיקונים לצווים שאושרה במליאת הרשות לפני שנה, נעשתה בעקבות המלצות ארגון ה-Moneyval שבחן את עמידת הצווים בסטנדרטיים הבינלאומיים שקובע ארגון ה-FATF, בנושא של איסור הלבנת הון. ביקורת ארגון ה-Moneyval שנעשתה בשנת 2013, לא התייחסה לצו זירות סוחר כי הצו לא היה קיים באותו זמן. כעת, יש צורך להתאים גם את צו זירות סוחר לאותם סטנדרטים בינלאומיים.

לצורך כך, נדרש כאמור לתקן את צו זירות הסוחר בנושאים הבאים:

1. חובות זיהוי והכרת לקוחות –
 - ביצוע הליך הכרת לקוח באופן מוגבר כאשר יש חשש להלבנת הון או מימון טרור.
 - רישום פרטי הזיהוי של המנהל הכללי של התאגיד או של מי שנושא בתפקיד כאמור אף אם תוארו אחר, וכן של חברי הנהלה בכירה נוספים בהתאם לרמת הסיכון להלבנת הון ומימון טרור של התאגיד.
 - רישום מבנה השליטה בחשבונות של תאגידים.
 - רישום פרטי יוזם ההעברה בכל העברה בישראל בסכום העולה על 5,000 ₪.
 - קביעת מדיניות כלים וניהול סיכונים, גם לגבי התמודדות עם העברות אלקטרוניות שאינן מלוות בכל פרטי יוזם ההעברה.
 - הטלת דרישה לבדיקת סבירות הצהרה של הלקוח על נהנה ובעל שליטה.
 - מתן אפשרות שלא לבצע מחדש הליך הכרת לקוח ולא לבטל פטורים או הקלות שניתנו בהליכי הזיהוי, למרות שמדובר בנסיבות בהן קיים חשש להלבנת הון או מימון טרור, במקרים בהם סבורה זירת הסוחר שהדבר יוביל ל-tipping-off.
2. חובות הנוגעות ל"איש ציבור" –
 - הרחבת הגדרת "איש ציבור" כך שתכלול לא רק איש ציבור זר, אלא גם איש ציבור מקומי, כהונת עבר, יועצים ומינוריים אישיים של איש הציבור, חברי מפלגה בכירים ונושאי משרה בכירים בחברות ממשלתיות.
 - הטלת דרישות בדבר בירור אם נהנה של לקוח הוא איש ציבור; בירור מקור עושרו של איש הציבור, קבלת אישור נושא משרה לפני פתיחת חשבון לאיש ציבור וביצוע בקרה מוגברת על חשבון של איש ציבור - רק לגבי איש ציבור מקומי בסיכון גבוה או איש ציבור זר.
3. שמירת מסמכים –
 - הטלת דרישה לשמור כל רישומי העסקאות וכן התכתבות עסקית עם הלקוח, כך שתחול לגבי התכתבויות הקשורות לניהול הפעילות בחשבון או לתנאי ההתקשרות שבו.
 - הבהרה כי שמירת מסמכים תיעשה באופן שיאפשר אחזורם המלא, לרבות ברמת העסקה הבודדת, לצרכי הרשויות המוסמכות.
4. חובות בקרה –
 - הבהרה כי החובה לבצע בקרה שוטפת כוללת בדיקה אם הפעולות הנעשות בחשבון תואמות את אופיו וקביעת חובה לביצוע בקרה מוגברת למקרים שנקבעו בצו.

כאמור, מדובר כרגע בהצעה שתפורסם להערות ציבור. לאחר קבלת הערות, ההצעה המעודכנת תובא לאישור מליאת הרשות, יחד עם טבלת הערות ציבור מסודרת.

דיון:

לשאלת חברת מליאה האם באמת מדובר בדרישה העוסקת בהעברות של סכומי כסף בגובה של 5,000 ₪, הוסבר שזהו באמת הסכום הנדרש וכי מדובר בדרישה הנובעת מהסטנדרטים הבינלאומיים של ה-FATF. כן הוסבר כי לא נדרש דיווח בגין העברות אלה לרשות איסור הלבנת הון, אלא רק לרשום את פרטי יוזם ההעברה.

לשאלת חבר מליאה האם ההצעה לתיקון הגיעה מהסטנדרטים הבינלאומיים או מהצווים האחרים הקיימים בנושא, הוסבר כי מדובר בהצעה להתאים את צו זירות סוחר לסטנדרטים הבינלאומיים של ארגון ה-FATF וכי לאחר שיאושרו בכנסת הצעות התיקון לצו חברי הבורסה ולצו מנהלי התיקים, שלושת הצווים אמורים לכלול דרישות דומות בעיקרם.

לשאלת אותו חבר מליאה האם צפויים להיות קשיים באכיפת הצו הנדון בשל אופן פעילותן של זירות הסוחר, הוסבר כי מלכתחילה צו זירות הסוחר הותאם לפעילות הזירות, ולעובדה כי מדובר בפעילות אינטרנטית במלואה שבמהלכה זירות הסוחר לא פוגשים את הלקוחות ולא מזהים אותם פנים אל פנים. לכן, מראש נקבעה בצו זירות הסוחר אפשרות של הסדר המתבסס על קיומה של מערכת סגורה, שבה כספי הלקוחות מגיעים מחשבון מקור בבנק וחוזרים לאותו החשבון. במצב זה, נקבעו בצו זירות הסוחר חובות מופחתות. מדובר במתווה שכבר קיים בצו זירות הסוחר, וכעת נעשו התאמות בלבד לצורך התאמת הצו לסטנדרטים הבינלאומיים, אך מתווה הפעילות העיקרי נשאר כפי שהוא.

2. מימון הלוואות המונים P2P.

רקע:

במליאת הרשות שהתכנסה בחודש דצמבר 2016 הובאה לאישור הצעה לאסדרת מודל מימון הלוואות המונים לתאגידיים (המכונה – P2B Peer to Business lending). לאחר אישור המליאה פורסמו עקרונות האסדרה המוצעת להערות הציבור. במהלך התקופה לא התקבלו הערות הציבור. משההצעה פורסמה לציבור וניתנה לו האפשרות להעיר הערותיו בעניינה מובאת למליאה לאישור הצעת התקנת תקנות בנדון, בהתאם לעקרונות הצעת התיקון שאושרה כאמור במליאת דצמבר 2016.

דיון:

מבנה ההתקנה המוצע הינו כתוספת להצעת טיוטת תקנות ניירות ערך (הצעת ניירות ערך באמצעות רכז הצעה), התשע"ו-2016 (להלן: "טיוטת התקנות") הנדונה בימים אלו בועדת הכספים של הכנסת.

עיקרי התוספות המוצעות לטיוטת התקנות הינן הסדרה של מודל פעילות מימון הלוואות המונים במסגרתה הפלטפורמה האינטרנטית המבצעת את מימון ההמונים פועלת, נוסף

על עצם הצעת הלוואות של תאגידים לווים, לפיזור כספי המשקיע בין ההלוואות השונות, בהתאם לסכום ההשקעה ורמת הסיכון המבוקשת אותם מציג המשקיע לפלטפורמה. ביחס לפלטפורמות מסוג זה מוצע לעגן מספר הוראות נוספות, שיחולו נוסף או במקום להוראות הקבועות בטיוטת התקנות, לפי העניין. הוראות אלו יחולו על כל פלטפורמה אינטרנטית (המכונה "רכז הצעה") שתקיים את התנאים הבאים: (1) הקצאת סכום ההשקעה של המשקיע בין הלוואות ספציפיות תבוצע על ידי הפלטפורמה; (2) ההקצאה תעשה על ידה באמצעות מודל מפורט שמטרתו פיזור הסיכון, אשר הפלטפורמה תציג גילוי לגביו; (3) היקף כל הלוואה לא יעלה על שיעור של 5% מסכום ההשקעה הכולל של המשקיע.

ההוראות הנוספות העיקריות שיחולו ביחס למודל זה, יכללו: (1) הגדלה של סכומי ההשקעה המקסימליים שיוותרו למשקיע, נוכח הפחתת הסיכון הכרוך למשקיע בהשקעה מסוג זה בה סכום ההשקעה יחולק בין מספר רב של לווים; (2) ביטול הדרישה לגילוי ייעודי ביחס לכל תאגיד לווה והצעת אגרות החוב על ידו, לרבות העדר חובת גילוי על זהותו של הלווה, כל עוד הוא עומד בחובתו לפירעון החוב בהתאם ללוח הסילוקין שנקבע. יחד עם זאת, תיוותר החובה הכללית לפיה מידע שיינתן למשקיע בקשר ללווים לא יכלול פרט מטעה; (3) הטלת חובה על רכז הצעה לנקוט באמצעים סבירים לגביית החובות של לווים חדלי פירעון וכן חובה למתן גילוי מפורט אודות פעילותו של הרכז לגביית החובות; (4) הטלת חובות גילוי על רכז הצעה ביחס לשירותים הנוספים הניתנים על ידו וכן חובות גילוי אודות פעילותו ובכלל זה גילוי אודות שיעורי חדלות פרעון קודמים וחזויים של לווים שלוו כספים באמצעות רכז הצעה.

במענה לשאלת חבר מליאה בקשר עם העדר חובת גילוי בדבר זהות הלווים – נמסר כי בשונה מטיוטת התקנות, במודל הפאסיבי של מימון הלוואות המונים, התיקון המוצע לא יחייב מתן גילוי של הזהות של הלווים. עם זאת, ככל שהפלטפורמות יהיו מעוניינות בגילוי זהות הלווים, לא תהיה מניעה והעניין יוותר לקביעה מסחרית בין הפלטפורמות ללווים. במענה לשאלה נוספת של חבר מליאה ביחס לסיכון שרכז הצעה יעדיף מלווים מסוימים על פני אחרים באופן הקצאת כספי המלווים בין ההלוואות השונות, נמסר כי חוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968 תוקן באופן שקובע את חובת רכז הצעה לפעול באופן תקין והוגן. במהלך ביקורות שהרשות תבצע לרכזי הצעה תוכל להבחן גם שאלה זו במסגרת בחינת תקינות והוגנות פעילות רכז הצעה.